gemeente ALKMAAR

Programmabegroting 2027

A. Bestuurlijke hoofdlijn

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Alkmaar
Foto omslag: gemeente Alkmaar, Leefbare & Vitale Dorpen
Informatie gemeente Alkmaar:
Financiën
Telefoon: 14 072
2 november 2026
www.alkmaar.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Hoofdlijnen, speerpunten en financieel beeld 4

ALKMAAR: SAMEN (VER)BOUWEN MET DE WINKEL OPEN 4

Procesverantwoording 8

Programmabegroting op programmaniveau 9

Programma 1 Inwoner en Bestuur 9

Programma 2 Vitaliteit 9

Programma 3 Bedrijvigheid 10

Programma 4 Leefbaarheid 10

Programma 5 Duurzaamheid 11

Programma 6 Financiën 12

Toekomstige ontwikkelingen 12

Overzicht coalitieakkoord “Vol Vertrouwen Vooruit”: 14

Overzicht oud voor nieuw en aanvullende dekking 15

Financiële hoofdlijnen 16

Groeikader 24

Bijlage toelichting mutaties 25

Hoofdlijnen, speerpunten en financieel beeld

ALKMAAR: SAMEN (VER)BOUWEN MET DE WINKEL OPEN

Wonen, werken en samenredzaamheid
Onze historisch en cultureel unieke gemeente Alkmaar staat aan de vooravond van een volgende schaalsprong. Alkmaar is door het Rijk aangewezen als één van de belangrijke grootschalige woningbouwgebieden van Nederland. Ons gezamenlijke doel is om in 2040, 15.000 extra woningen in een goed- en veilig bereikbare gemeente te huisvesten. Een gemeente waar het fijn en betaalbaar wonen is en blijft.

Om de voorzieningen en werkgelegenheid voor al onze inwoners op peil te houden, creëren we de komende jaren meer ruimte en kwaliteit voor winkelgebieden, werklocaties, cultuur en bedrijventerreinen. En om deze doorontwikkeling van de stad en de dorpen ook als Alkmaarders samen goed op te kunnen vangen, is versterking en verrijking van onze sociale netwerken onontbeerlijk. Met name om stads- en dorpsgenoten die moeite hebben om mee te komen, te helpen bij het vinden van de juiste zorg en ondersteuning.

Kortom, de komende jaren investeren we als gemeente extra in wonen, werken en samenredzaamheid zonder daarbij onze andere verantwoordelijkheden uit de weg te gaan. En dit alles met beperkte financiële armslag.

Begroting 2027 – 2030
Onze ambities, waarvoor we komend jaar in totaal bijna 600 miljoen euro belastinggeld van onze inwoners en bedrijven uitgeven, vragen om een robuuste financiële basis. Dit is al benoemd in de Kaderbrief 2027 die de gemeenteraad in juni 2026 heeft vastgesteld. Aanvullend bevat deze begroting de financiële doorvertaling van het coalitieakkoord. Deze elementen vormen, samen met de rijksuitkering uit het gemeentefonds, de belangrijkste basis voor de begrotingsstukken voor de jaren 2027 – 2030.

De afgelopen jaren zijn wij ervan uitgegaan dat het Rijk de achterstand in de uitkering uit het gemeentefonds (deels) zou opheffen. Gezien de politiek-bestuurlijke discussie over bezuinigingen op rijksniveau, rekenen wij in deze meerjarenbegroting niet meer op structurele compensatie van de tekorten door het Rijk.

De begroting presenteren we in drie delen:
- Deel A van de begroting, met de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen voor de komende jaren. Ook treft u de politiek-bestuurlijke interessante ontwikkelingen per programma voor komend jaar aan en de financiële situatie op hoofdlijnen. Verder wordt in een bijlage de procesverantwoording toegelicht.
- Deel B met daarin de verdere technische, cijfermatige uitwerking per programma en de wettelijk verplichte onderdelen. In Deel B geven we inzicht in en verdieping van de concrete programma's en projecten waarmee we die inzet waar willen maken;
- Deel C waarin u het Meerjarig Investeringsplan (MIP) aantreft.

Context waarbinnen we werken
Bij het delen van onze ambities en de daarbij horende kritische financiële doorvertaling, is het goed met elkaar te beseffen dat we als gemeente niet in een vacuüm opereren. De wereld is volop in beweging en dat heeft steeds vaker direct impact op hoe we in onze gemeente samenleven. Zo hebben bijvoorbeeld de verschillende oorlogen in de wereld direct impact op de prijs van benzine, elektriciteit en gas. En daarmee ook op de huishoudportemonnee van onze inwoners en ondernemers. Netcongestie op het elektriciteitsnet bemoeilijkt onze groeiambities langs onder andere de Kanaalzone en op de Boekelermeer, en zit daarmee dromen van onze ondernemers en toekomstige inwoners in de weg.

Het verplicht huisvesten van nieuwkomers en de Alkmaarse keuze hier gelijke aantallen jongeren en spoedzoekers aan toe te voegen, vormen een extra uitdaging.
En ook de hoge uitstoot van stikstof en CO2 en de daartoe voorgestelde oplossingsrichtingen van de rijks- en provinciale overheid, vragen van onze inwoners, boeren, ondernemers en onszelf creativiteit en innovatieve oplossingen.

Inwoner centraal met bestuur dichtbij
Het zijn enkele van de in het oog springende ontwikkelingen die, naast de dingen die we zelf in gang zetten, stevige impact hebben op het leven in de stad en de dorpen. En daar moeten we op anticiperen. Voor de gemeente zijn die grotere uitdagingen al lang niet meer alleen op te lossen. Daarom maken we ook komende jaren weer tijd en ruimte om onze besluitvorming nog veel vaker in nauwe samenspraak met onze inwoners en ondernemers vorm te geven. Om daarmee zo goed mogelijk aan te blijven sluiten bij hun leefwereld. Daar waar regels niet noodzakelijk zijn zullen we de komende jaren regeldruk aanpakken en efficienter maken.

Daarnaast blijven we investeren in het versterken van krachtige regionale samenwerking het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere gemeenten in de regio Noord-Holland Noord én de Metropool Regio Amsterdam. Dit om als regionale centrumgemeente met elkaar bij de Provincie, het Rijk en de Europese Unie het belang van onze inwoners en ondernemers succesvol onder de aandacht te blijven brengen.

Vitale, weerbare gemeenschap
In die bewegelijke wereld zijn veel relaties, ook in Alkmaar, onder druk komen te staan. We zijn een gemeenschap van doeners met lef en oog voor elkaar. Maar we moeten eerlijk zijn dat we in de samenleving onbedoeld vaker tegenover elkaar komen te staan. Iedereen moet zich in Alkmaar veilig voelen — op straat, in de horeca en thuis. Wij zoeken de balans tussen preventief en repressief optreden. Voorkomen is beter dan genezen. Een schone, fijne en veilige leefomgeving draagt direct bij aan gezondheid, welzijn en verbondenheid in buurten en dorpen. Alkmaar moet een plek zijn waar iedereen gelijke kansen heeft en zich gezien, gehoord en veilig voelt.

We gaan er de komende jaren voor zorgen dat de vele vormen van (overheids)hulp en ondersteuning laagdrempelig, efficiënt en dichtbij de inwoners en ondernemers georganiseerd worden. Daarbij kijken we naar het versimpelen van de regelgeving met minder bureaucratie. We gaan in 2027 een pilot starten en toewerken naar de situatie waar mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum een beroep kunnen doen op de minimaregelingen. De pilot 2027 wordt uitgewerkt en financieel gedekt uit de met deze begroting in te stellen reserve armoede. Het daadwerkelijk verhogen van de ondergrens voor toegang tot de minimaregelingen voor mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum financieren we binnen de bestaande budgetten van het armoedebeleid. Het versterken van de samenhang en zelfredzaamheid van de dorpen, wijken en stad stellen we centraal. Daarom blijven we als gemeente intensief werk maken van het verder versterken van de sociale basis. In Alkmaar en de dorpen kijken we om naar elkaar, doet iedereen mee en kan en mag iedereen zichzelf zijn. Daarom introduceren we ook een nieuwplatform voor burgerinitiatieven. Voor ons staat daarbij buiten kijf dat we de dorpen helpen hun eigen identiteit te behouden.

We willen ieders gevoel van bestaanszekerheid versterken, voor zover dat in het bereik van de gemeentelijke bevoegdheden ligt. We maken werk van goede sport-, culturele- en welzijnsvoorzieningen. Met een integrale aanpak sociaal domein wordt preventie in het sociaal domein met recht het leidende principe. Dit alles is belangrijk om de oplopende kosten van de WMO en jeugdzorg zo goed mogelijk te beteugelen.

Cultuur draagt bij aan levendige, aantrekkelijke en onderscheidende stad. Door een gevarieerd aanbod van evenementen, festivals, voorstellingen, exposities en culturele activiteiten versterken we de leefbaarheid, de stedelijke identiteit en het vestigingsklimaat van Alkmaar. We stimuleren samenwerking tussen culturele instellingen, makers en andere partners, zodat cultuur zichtbaar en toegankelijk is voor inwoners en bezoekers en een belangrijke bijdrage levert aan een bruisende binnenstad, sterke wijken en dorpen.

Werk als motor achter welvaart en welzijn
Werk vormt voor het merendeel van de Alkmaarders de plek waar ze hun creativiteit de vrije loop kunnen laten, waar ze een belangrijk deel van hun sociale netwerk ontmoeten en waar ze een inkomen mee genereren. Naast de vele maatschappelijke, zorg- en overheidsorganisaties spelen ondernemers en hun bedrijven bij het creëren van werk een cruciale rol. Niet alleen als bron van inkomen voor heel veel mensen, maar juist als plek waar mensen zich ontplooien en zich sociaal gezien en erkend voelen.

Juist omdat we weten hoe belangrijk werk of anderszins meedoen voor een gezonde ontwikkeling van iedere Alkmaarder is, en wat de rol daarbij van ondernemingen is, willen we meer ruimte voor bedrijven en werkgelegenheid creëren. Zeker gezien de groeiopgave waar Alkmaar zich voor gesteld ziet. De groei van de pendel van woon-werkverkeer moet daarmee zoveel mogelijk beperkt worden.

Daarnaast houden we oog voor onze dienstverlening aan ondernemers en gaan we, in nauwe samenwerking met Ondernemend Alkmaar, de kwaliteit van de winkelgebieden en bedrijventerreinen verder verbeteren. Zo blijven we werken aan een Alkmaar dat authentiek, ambitieus en aantrekkelijk is voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Mooi en bereikbaar wonen in leefbare, groene dorpen en wijken
Als groeikern staat het bouwen van nieuwe woningen langs het Alkmaars Kanaal hoog op de prioriteitenlijst de komende jaren, maar ook de realisatie van andere woningbouwprojecten zoals die in Stompetoren West. Daarbij houden we oog voor onze woon-zorgopgaven, het belang van onze doorstroming in Alkmaar zelf, afdoende sociale huurwoningen, concrete projecten voor seniorenwoningen en gepaste huisvesting van aandachtsgroepen zoals vluchtelingen, jongeren en spoedzoekers. We investeren in de noodzakelijke voorzieningen. Met schoolbesturen bouwen we schoolgebouwen van deze tijd en de belofte van de (ver)nieuwbouw van het Sportpaleis en de Hoornse Vaart maken we deze periode waar.
Om ervoor te zorgen dat we de bereikbaarheid van de nieuwe- en bestaande dorpen, buurten en wijken op orde houden, blijven we investeren om ons netwerk van autowegen, voet- en fietspaden verder te optimaliseren, verbeteren we de verkeersveiligheid en creëren we voldoende parkeerplaatsen. We zijn gestart met het project tot realisatie van de Bestevaerbrug. Daarnaast blijven we, mede met het oog op klimaatadaptatie, werken aan meer groen in de leefomgeving. Een ruim cultuuraanbod draagt eveneens bij aan een fijne leefomgeving. Reden waarom we een eerste stap zetten in het realiseren van de cultuuragenda.

Duurzaam wonen en werken
Met oog op het beperken van klimaatverandering en onze afhankelijkheid van het buitenland voor onze energievoorziening, willen we ook in Alkmaar eigenaren van woningen en bedrijfs- en schoolgebouwen blijven helpen met het waarmaken van hun verduurzamingsopgave. Daarbij is het circulair verwerken van afvalstromen een prioriteit met oog op een beter milieu én, mits succesvol, lagere lasten voor onze inwoners. We maken werk van meer lokale opwek, op daken, langs wegen en we onderzoeken de mogelijkheden van het uitbreiden van wind op de Boekelermeer en de Beverkoog.

Daarbij vergeten we niet ons eigen vastgoed te verduurzamen. Daarnaast nemen we zelf initiatief om samen met partners van overheidswege en uit het bedrijfsleven innovatieve energiebesparende maatregelen te stimuleren. Ook werken we door aan uitbreiding van het warmtenet om wijken te kunnen ontkoppelen van het aardgasnetwerk, waarbij draagvlak belangrijk is. Ook blijven we woningeigenaren stimuleren te investeren in de verduurzaming van hun woning. Het doel om een klimaatneutrale, klimaatbestendige en circulaire gemeente te zijn in 2050 blijft onze stip op de horizon.

Financieel degelijk
Aan ambitie heeft de gemeente de komende jaren geen gebrek. Dat alles vraagt om een balans in inkomsten en uitgaven waarmee we structureel de ambities waar kunnen maken. Daarvoor zijn aanpassingen in ons inkomsten-en uitgavenpatronen nodig. Uitgangspunt voor de gemeente is per definitie dat de begroting het eerste komende jaar sluit.

De ambities die geld kosten dekken we daarom nu in meerdere gevallen door kritisch naar de uitgaven van oud beleid te kijken. Als het gaat om de lokale lasten zijn alle gemeentelijke belastingen, in overeenstemming met de kaderbrief, in basis regulier geïndexeerd. Uitzondering daarop vormen de tarieven voor OZB voor niet-woningen, forensenbelasting en de parkeertarieven. De gemeentelijke belastingen met een wettelijke component zijn conform beleid kostendekkend gemaakt. Daarnaast biedt een aantal technische aanpassingen de gemeente in 2027 meer financiële lucht. Daarbij hebben we voor het eerst bij de begroting een bedrag gereserveerd om onze reserves aan te vullen en daarmee de financiële veerkracht van de gemeente te stabiliseren.

Dat laatste is noodzakelijk. Met oog op de groeiende investeringsportefeuille van de gemeente zijn aanvullende aanpassingen in de structurele inkomsten en uitgavenpatronen van de gemeente onvermijdelijk. Die

aanpassingen zullen nauw samen gaan hangen met de ontwikkeling van de Rijksbijdrage aan het gemeentefonds en de uitkering van subsidies, gerelateerd aan de grootschalige gebiedsontwikkeling enerzijds en kostenontwikkelingen van het gemeentelijk takenpakket anderzijds. Het proces dat tot die nieuwe balans moet gaan leiden voor de jaren 2028 en daarna start al in 2026. Dit proces gaan we samen met de gemeenteraad doorlopen. Het palet aan financieel-technische maatregelen is voor het sluitend krijgen van de begroting 2027 nu volledig ingezet. Om het degelijke meerjarig financieel beleid te handhaven, moeten we de komende periode keuzes maken, wetende dat de mogelijkheden beperkt zijn.

Vol vertrouwen vooruit
Met deze meerjarenbegroting 2027 – 2030 ligt er een ambitieus kader voor waarin we voor het begrotingsjaar 2027 het totaal van inkomsten en uitgaven sluitend maken. Het daarmee gefinancierde programma dat de 600 miljoen euro nadert, omvat heel veel van het goede dat de gemeente al deed. Wij zetten de accenten die nodig zijn voor groei van de stad, behoud van leefbaarheid in onze stad en dorpen, een krachtige economie en meer samenredzaamheid. Daarmee kijken we als gemeente vol vertrouwen vooruit.

Namens het college van burgemeester en wethouders

Marco Wiesehahn – Vrijman
Wethouder Financiën

Procesverantwoording

Begrotingsproces 2027

In de aanloop naar deze begroting hebben we in de gemeenteraad breed levende ambities in de Programmabegroting een plek proberen te geven. Dit met in het achterhoofd de wens toe te werken naar een structureel sluitende meerjarenbegroting en een robuuste financiële basis.

Input gemeenteraad

In aanloop naar de Programmabegroting is op 3 september een toelichting gegeven aan vertegenwoordigers van verschillende raadsfracties over het begrotingsproces. Daarbij zijn verschillende ideeën en denkrichtingen van uw kant gedeeld die in meer of mindere mate behulpzaam zijn geweest bij het finaliseren van de begroting. Suggesties die gedaan zijn, zijn onder andere:

- een vergoeding voor gemeentelijke dienstverlening aan andere overheden;
- scherper sturen op externe inhuur en onderzoeken;
- betere benutting gemeentelijk vastgoed dan wel afstoten van vastgoed;
- verkennen van verdere regionale samenwerking;
- een mogelijke formatiestop;
- onderzoek of verhoging van leges voor evenementen mogelijk en wenselijk.

Voor de volledige lijst wordt u verwezen naar het verslag van de bijeenkomst. Daar wordt ook toegelicht welke elementen direct in de begroting zijn verwerkt dan wel wat het vervolg erop is.

Financieel technische en boekhoudkundige maatregelen

Voor 2027 zijn daarnaast ook verschillende financieel technische maatregelen in de begroting verwerkt. We hebben project- en programmaonderbestedingen van 3 jaar en langer afgeraamd. Ook zijn er technische aanpassingen gepleegd zoals het actualiseren van de afschrijvingstermijnen van het vastgoed en een correctie op de afdracht van dividenden van de gemeentelijke bedrijven. Tot slot is er een kostenreductie voor de ambtelijke organisatie opgenomen in de begroting van structureel 1,5 miljoen euro.

Programmabegroting op programmaniveau

Programma 1 Inwoner en Bestuur

Inwoners mogen rekenen op een gemeente die betrouwbaar, transparant en daadkrachtig is. We zijn er voor inwoners, ondernemers en organisaties, niet andersom. In 2027 maken we onze dienstverlening waar nodig toegankelijker en duidelijker, digitaal waar dat kan en persoonlijk waar dat nodig is.
We betrekken inwoners en ondernemers vroegtijdig bij plannen die hun leefomgeving raken en koppelen helder terug wat met hun inbreng gebeurt. Met de structurele borging van de Digitale Tweeling maken we ruimtelijke plannen beter inzichtelijk voor inwoners, raad en organisatie.
Als centrumgemeente nemen we verantwoordelijkheid in de regio. Alkmaar vormt de verbindende schakel tussen Noord-Holland Noord en de Metropoolregio Amsterdam en vergroot via samenwerking de slagkracht op wonen, mobiliteit, economie, zorg en onderwijs.

Concrete acties voor Programma 1 in 2027 zijn onder meer:

- Het vernieuwen van het digitale klantportaal voor inwoners, bedrijven en instellingen.
- We breiden onze digitale dienstverlening uit.
- Gemeentelijke websites en apps digi-toegankelijk maken.
- Uitvoeren van de participatieverordening. We zetten in op alternatieven en innovatieve inspraakmethoden zoals placemaking en swipocratie.
- In 2027 en 2030 wordt een meting uitgevoerd om te onderzoeken wat er nodig is om het vertrouwen in de gemeente te laten groeien.
- Dorpsgesprekken voeren met de dorpen (inclusief Koedijk) aan de hand van de dorpsagenda's.
- De samenwerking in Regio Alkmaar, Noord-Holland Noord en de MRA versterken.
- Public affairs, lobby en nationale en Europese subsidies gericht inzetten om Alkmaarse opgaven te versnellen en externe middelen aan te trekken.

Programma 2 Vitaliteit

Vitaliteit raakt het dagelijks leven van inwoners direct. Het gaat over goed opgroeien, leren, sporten, cultuur beleven, gezond blijven, bestaanszekerheid en meedoen. In 2027 versterken we de sociale basis. Zo houden we hulp dichtbij, begrijpelijker en verdwalen inwoners niet in systemen.
We investeren in kansen voor kinderen en jongeren, gezonde scholen, sport en bewegen, cultuur en passende ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben. Tegelijk werken we aan een toekomstbestendige Wmo en jeugdhulp zodat die ook op langere termijn beschikbaar blijven. Dit doen we door meer aandacht voor preventie, collectieve oplossingen waar dat kan en maatwerk waar dat nodig is.

Wij staan voor onze wettelijke verantwoordelijkheid, of het nu in het kader is van de Spreidingswet of de Wet Regie Huisvesting. Daarom dragen we samen met partners bij aan de zorgvuldige opvang en begeleiding van asielzoekers en andere nieuwkomers in Alkmaar. Zo bouwen we aan een gemeente waarin mensen meedoen, meetellen en naar elkaar omkijken.

Concrete acties voor Programma 2 in 2027 zijn onder meer:

- De Alkmaarse Werkagenda Onderwijs en Kinderopvang uitvoeren met partners, zodat kinderen en jongeren zich goed kunnen ontwikkelen.
- Een nieuw contract afsluiten voor volwasseneneducatie en basisvaardigheden, zodat inwoners kunnen blijven leren en meedoen.
- Eerste stappen zetten in het uitvoeren van de Cultuurvisie 2040 en ondersteunen culturele instellingen, makers en erfgoedpartners bij hun ontwikkeling.
- Vormgeving van kwaliteitsbeleid broedplaatsen, bibliotheekbeleid en kunst in de openbare ruimte.
- Erfgoed zichtbaar en toegankelijk houden als onderdeel van de identiteit en cultuur van Alkmaar.
- De nieuwbouw van de Hoornse Vaart en het Sportpaleis realiseren.

- We organiseren een jaarlijks (inter)nationaal sportevenement en voor het NK Wielrennen 2029 dienen we een bid in.
- Wijkcontactpunten versterken en een digitale wegwijzer ontwikkelen voor gezondheid, welzijn, vervoer, zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk.
- We herijken de visie op wijk- en buurtcentra.
- We ontwikkelen de woonzorgagenda en werken hiermee aan passende woningen en ondersteuning. Het programma Grip op Jeugd en Wmo uitvoeren en nieuwe contracten voor begeleiding, beschermd wonen, trapliften en hulpmiddelen invoeren.
- Het voeren het plan van aanpak Jeugd uit en sturen op passende jeugdhulp. We zetten in op eenvoudiger, sneller en dichter bij het gezin waarbij we eerst kijken wat de eigen omgeving kan betekenen en professionele hulp dichtbij inzetten waar nodig. Daarbij werken we vanuit één ingang en één aanspreekpunt.
- Het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord en Zaffier benutten om inwoners te begeleiden naar werk, scholing of andere vormen van meedoen.
- We leggen een beleidskader Bestaanszekerheid, waarin vereenvoudigd minimabeleid en de Alkmaarpas, voor aan de raad.
- De toegankelijkheidsagenda, antidiscriminatieagenda en focusagenda koloniaal en slavernijverleden uitvoeren.
- We vernieuwen het regenboogmeerjarenplan.
- We beheren tijdelijke opvanglocaties voor verschillende doelgroepen.
- Statushouders huisvesten en nieuwkomers begeleiden bij inburgering en participatie.

Programma 3 Bedrijvigheid

Alkmaar is het economisch hart van de regio. Een gezonde economie zorgt voor werk, voorzieningen, levendigheid en kansen. In 2027 geven we ondernemers ruimte, houden we het ondernemersloket toegankelijk en werken we aan een sterke, vitale binnenstad en toekomstbestendige bedrijventerreinen.
De groei van Alkmaar vraagt om een goede balans tussen wonen en werken. In nieuwe gebiedsontwikkelingen maken we plek voor ondernemerschap, werkgelegenheid, voorzieningen, cultuur en innovatie. Samen met ondernemers, onderwijs en regionale partners benutten we kansen voor duurzame bedrijvigheid, digitalisering en behoud van talent.

Concrete acties voor Programma 3 in 2027 zijn onder meer:

- Het Ondernemersloket goed bereikbaar houden.
- We gaan, samen met partners in de regio, de dienstverlening aan het MKB verbeteren
- Een integraal uitvoeringsprogramma economie vaststellen.
- Oud en nieuwviering organiseren.
- Innovatieve ondernemers wijzen op ondersteuning via ROM InWest.
- De agrarische agenda verder uitwerken.
- Samen met de regio werken aan behoud, verduurzaming en uitbreiding van bedrijventerreinen.
- De regionale uitvoeringsagenda toerisme en recreatie actualiseren.
- De Detailhandelsvisie Regio Alkmaar actualiseren.
- Nieuw beleid opstellen voor verblijfsrecreatie.
- Verminderen regeldruk.

Programma 4 Leefbaarheid

Leefbaarheid gaat over de plekken waar inwoners wonen, werken, reizen, elkaar ontmoeten en zich veilig voelen. In 2027 werken we aan een gemeente die schoon, heel, veilig en toegankelijk is. Dat doen we in sterke wijken, vitale dorpen en langs het Alkmaars Kanaal, waar nieuwe woningen, werkplekken, groen en voorzieningen samenkomen.

De groei van Alkmaar vraagt om keuzes in de schaarse ruimte. We bouwen aan gemengde buurten met betaalbare, duurzame woningen, goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke openbare ruimte. Inwoners en ondernemers betrekken we vroegtijdig, zodat plannen beter worden en draagvlak sterker wordt.
Veiligheid blijft een basisvoorwaarde. Voorkomen is beter dan genezen, maar overlast pakken we aan waar dat nodig is. We zetten in op preventie én handhaving, versterken de informatiepositie in wijken en buurten en werken met partners aan situaties waarin zorg, jeugd en veiligheid samenkomen.
Daarnaast versterken we de weerbaarheid van inwoners, wijken, organisaties en systemen. Dat gaat om voorbereiding op fysieke risico's zoals klimaat, energie en infrastructuur, maar ook om sociale veerkracht, samenredzaamheid en het vermogen om met veranderingen om te gaan.

Concrete acties voor Programma 4 in 2027 zijn onder meer:

- BOA's zichtbaar inzetten in wijken en buurten.
- De samenwerking tussen veiligheid, zorg, jeugd en maatschappelijke partners versterken.
- We starten de pilot 'buurt-samenwerking veiligheid' waarbij wijkagent, wijk BOA, gebieds OOV'er, jongerenwerker en zorgcoördinator samen met inwoners een wijkgerichte veiligheidsaanpak realiseren.
- De Stedelijke Mobiliteitsvisie verder uitvoeren.
- We starten samen met de provincie met het uitvoeren van vervolgonderzoek naar de doorstroming op de N508 en N245 waarin we het onderzoek 'vrije rechtsaffers' uit 2026 meenemen.
- Onderhoud van wegen, dijk- en polderwegen en centrumverharding op orde houden.
- Het volkshuisvestingsprogramma opstellen waarin we zorgen voor voldoende betaalbare woningen.
- We zetten de planontwikkeling Stompetoren West voort.
- Nieuwe prestatieafspraken met corporaties en huurdersorganisaties maken waarin we ook de huisvesting van aandachtsgroepen borgen.
- In 2027 actualiseren we het in 2022 vastgestelde afwegingskader voor vastgoed- en grondbeleid, waarin maatschappelijke meerwaarde en financiële haalbaarheid in onderlinge samenhang worden beoordeeld.
- Doorwerken aan projecten langs het Alkmaars Kanaal, waaronder Overstad, Oudorp en Viaanse Molen.
- Het uitvoeringsplan voor het Alkmaars Kanaalpark verder uitvoeren.

Programma 5 Duurzaamheid

Alkmaar werkt aan een klimaatneutrale, klimaatbestendige en circulaire gemeente in 2050. Dat doen we stap voor stap, realistisch en betaalbaar. We nemen inwoners en ondernemers mee in de overgang naar schonere energie, meer hergebruik, minder afval en een groene leefomgeving.
Voor inwoners betekent dit een gezondere leefomgeving, meer schaduw en groen, betere mogelijkheden om energie te besparen en meer ruimte om duurzaam mee te doen. Voor ondernemers liggen er kansen in circulaire economie, duurzame innovatie en samenwerking rond energiehubs. Zo maken we van de grote duurzaamheidsopgave ook een kans voor Alkmaar.

Concrete acties voor Programma 5 in 2027 zijn onder meer:

- Warmteprogramma
- Regionale Energie Strategie (RES)
- Afvalbeleidsplan
- Kennissessies en workshops organiseren voor circulaire ondernemers.
- Circulaire principes toepassen in gemeentelijke projecten en aanbestedingen.
- Hergebruik stimuleren via kringloopwinkels, repaircafés en circulaire ambachtscentra.
- De routekaart voor stadsdistributie uitvoeren.
- Alkmaar Fietst Door uitvoeren.
- Gemeentelijk vastgoed verduurzamen volgens de portefeuilleroutekaart.

- Wijkuitvoeringsplannen voor aardgasvrij wonen stap voor stap opstellen.
- Energiehubs op bedrijventerreinen stimuleren.
- Projecten uitvoeren voor klimaatadaptatie, biodiversiteit, schaduw en vergroening.

Programma 6 Financiën

Een financieel gezonde gemeente is de basis om ook in de toekomst te kunnen investeren in Alkmaar. We geven niet meer uit dan we binnenkrijgen, maken structurele keuzes met structurele dekking en houden de lokale lasten zo laag mogelijk. Financieel verantwoord besturen betekent ook dat we oud beleid durven te herijken wanneer nieuwe opgaven daarom vragen.
In 2027 blijven de financiële omstandigheden onzeker. Loon- en prijsstijgingen, ontwikkelingen in het gemeentefonds, druk in het sociaal domein, onderhoud van de openbare ruimte en stijgende rentelasten vragen om scherpe keuzes. Tegelijkertijd blijven we investeren in groei, voorzieningen en toekomstbestendigheid, omdat stilstand geen antwoord is op de opgaven van Alkmaar.

Concrete acties voor Programma 6 in 2027 zijn onder meer:

- De begroting sturen op structureel evenwicht.
- Tarieven alleen verhogen met de noodzakelijke indexatie en areaaluitbreiding.
- Privacy, gegevensbescherming en informatiebeveiliging versterken.
- Verplichtingen voor gemeentelijke uitvoering gezamenlijk blijven bekostigen via de VNG.
- De voorziening dubieuze belastingdebiteuren realistisch ramen.
- De hogere toeristenbelasting en dividendverwachtingen verwerken.
- De rentelasten en financieringsbehoefte actueel ramen.
- Vervolmaken in 2026 gestart traject nadere ombuigingen 2028 en verder.
- Verbeter aanpak transparantie P&C cyclus.
- Mede n.a.v. aanbeveling managementletter accountant: herziening randvoorwaarden werking MIP en ordenen fasering i.r.t. beschikbare capaciteit.
- We nemen de inzichten over het kunnen terugdringen van externe inhuur mee in de taakstelling op overhead.

Toekomstige ontwikkelingen

In Deel B wordt meer gedetailleerd ingegaan op de risico's die al of niet voorzien worden en het weerstandsvermogen van de gemeente. Op deze plaats willen wij daar kort bij stilstaan

Een structureel sluitende begroting vormt de basis voor verantwoord financieel beleid. Tegelijk vraagt de omvangrijke investeringsagenda om blijvende bestuurlijke aandacht vanwege effecten op het weerstandsvermogen en vanuit het perspectief van een reëel sluitende begroting.

Voorgenomen investeringen zoals de Hoornse Vaart, het Sportpaleis, onderwijshuisvesting, sportaccommodaties, cultuur en investeringen in bereikbaarheid en gebiedsontwikkeling kennen risico's rond kostenontwikkeling, fasering, aanbesteding en externe afhankelijkheden.

Ook moet bedacht worden dat niet alle toekomstplannen opgenomen zijn in het MIP. Alleen als er een besluit ligt, met de financiële onderbouwing, is deze investering in het MIP verwerkt. De Cultuur groei-agenda, het beleidsplan Stedelijk water, vernieuwbouw Karperton en de IHP voortgezet onderwijs zijn voorbeelden van items die op korte termijn gaan spelen maar waarvoor nog geen financiële ruimte in het MIP is gereserveerd vanwege het ontbreken van besluitvorming over de financiën.
Een andere categorie betreft de investeringskredieten verbonden met de propositie Alkmaar grootschalig ingediend bij het rijk om een subsidie te krijgen voor een groot aantal projecten. Hierbij moet je denken aan ondertunneling Helderseweg en de Bestevaerbrug. Tijdens het maken van deze begroting was er nog geen

duidelijkheid of de subsidie ook wordt toegekend, ondanks de uitgebreide lobby. Net als vorig jaar volgen we de lijn dat eventuele financiële consequenties voor het MIP pas worden doorgevoerd zo-dra er besluitvorming van het Rijk is over de propositie. Pas dan volgen de aanpassingen in MIP en de verwerking in de P en C cyclus.

Al deze risico's kunnen, wanneer zij zich voordoen, leiden tot extra beslag op de beschikbare weerstandscapaciteit of budgettaire ruimte. Het college acht het daarom noodzakelijk om het weerstandsvermogen nadrukkelijk te blijven betrekken bij de verdere prioritering, fasering en besluitvorming over investeringen. Daarmee wordt geborgd dat de begroting niet alleen structureel sluitend is, maar ook financieel voldoende robuust blijft om toekomstige tegenvallers op te vangen.

Voor volgend jaar starten wij met het verder verbeteren van de leesbaarheid, begrijpelijkheid en kwaliteit van de Planning & Control-documenten. Element van die verbetering is ook dat we kijken naar de noodzaak, aanleiding en consequentheid van opnemen van items in het MIP. Dit traject willen wij in nauwe afstemming met de audit commissie uitvoeren.

Overzicht coalitieakkoord “Vol Vertrouwen Vooruit”:

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële uitwerking van de afspraken uit het coalitieakkoord en de verwerking daarvan in de Programmabegroting 2027 en het meerjarenperspectief. De dekking hiervan door ‘nieuw voor oud’ en aanvullende maatregelen volgt in de tabel op de volgende pagina.

Programma	Thema	Onderwerp	Bedragen (x € 1.000)			
			2027	2028	2029	2030
Inwoner en bestuur	Dienstverlening	Manieren van meedoen	-130	-90	-90	-90
		Laagdrempelig digitaal en persoonlijk contact	-100	-75	-	-
		Verhogen en meten van vertrouwen inwoners	-50	-	-	-50
		De Wijk aan Zet aanpak: communicatie	-	-25	-	-
		Wijk aan Zet: uitvoeringscapaciteit	-	-175	-175	-275
		Structurele borging digitale tweeling	-300	-310	-320	-330
		Digitale autonomie	-50	-	-	-
Vitaliteit	Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Alkmaarse Kunstroute	-	-100	-100	-
		Jongerencultuur	-200	-200	-200	-200
		Nachtleven	-100	-100	-100	-100
		Cultuuragenda	-250	-250	-250	-250
	Sport	Proeflidmaatschap sport	-	-30	-	-
		Jaarlijks sportevenement	-50	-50	-200	-50
		Ondersteuning sportverenigingen	-50	-	-	-
	Maatschappelijke ondersteuning	Evaluatie en visie buurt/dorpshuizen	-70	-	-	-
		Woonzorgagenda	-100	PM	PM	PM
		Fetura Extra	-100	-	-	-
		Skaeve Huse	-100	-100	-400	-400
		Combineren zorg en veiligheid	-100	-100	-100	-100
		Aanpak daklooosheid	-30	-200	-200	-200
		Dorpsagenda's	-	-500	-500	-500
	Jeugd/Onderwijs	Brugfunctionaris	-	-200	-200	-200
	Diversiteit	Toegankelijkheid	-60	-60	-60	-60
	Vluchtelingen en migratie	Tijdelijke of flexwoningen	-40	-	-	-
		Participatie (nieuwe locatiebepaling)	-25	-25	-25	-25
		Samen leven (ontmoetingen die begrip kweken)	-152	-152	-152	-152
Bedrijvigheid	Economie en toerisme	Bedrijventerreinen	-50	-50	-50	-50
Leefbaarheid	Veiligheid	Extra toezichthouder	-50	-	-	-
	Bereikbaarheid	Loopbeleid	-	-50	-	-
		Lobby	-75	-75	-75	-60
		Halvemaensbrug verbreden	-	-50	-	-
		Vrije rechtsaffers	-50	-50	-	-
		Veilig verkeer	-150	-	-	-
	Ruimtelijke ontwikkeling	Versnellen woningbouw	-1.200	-	-	-
		Aanpak stikstof	-200	-200	-200	-200
		Subsidies binnenhalen	-200	-200	-200	-200
		Westrand onderzoek woningbouw	-	-	-50	-50
		Kwaliteit bouwen	-50	-50	-50	-50
		Gebiedsontwikkeling bij AZ stadion	-50	-50	-50	-50
		Zwemsteiger De Rijp	-	-	-	-5
		Stompetoren West woningbouw	-130	-130	-130	-130
	Parkeren	Onderzoek Karperton	-4	-8	-8	-8
Duurzaamheid	Leefomgeving	Afvalinzameling (onderzoek Stadswerk)	-	-100	-	-
Financiën	Overhead	Toename overheadkosten	-135	-150	-225	-225
	Algemene dekkingsmiddelen	Bestemmingreserves	223	-	-	-
Totaal aanvragen doorrekening coalitieakkoord "Vol Vertrouwen Vooruit"			**-4.177**	**-3.905**	**-4.110**	**-4.010**

Overzicht ‘nieuw voor oud’ en aanvullende dekking *)

Programma	Thema	Onderwerp	Bedragen (x € 1.000)			
			2027	2028	2029	2030
Inwoner en bestuur	Algemeen bestuur	Versoberen representatie	25	25	25	25
	Dienstverlening	Manieren van meedoen: pilot wordt uitgevoerd in 2026	40	-	-	-
		Verhogen en meten vertrouwen van inwoners: dekking uit bestaande budgetten	50	-	-	50
		Vergoedingen verkiezingen afschaffen voor eigen personeel	12,5	12,5	12,5	12,5
		Wijk aan Zet aanpak: dekking uit bestaande budgetten	-	25	-	-
		Digitale autonomie: dekking uit budgetten Kaderbrief	50	-	-	-
Vitaliteit	Onderwijs	Brede school: onder SPUK brengen	-	135	135	135
		Gezond eten onderbrengen bij gezonde scholen	-	100	100	100
		Taal en geletterdheid	-	80	80	80
		Rijke schooldag	-	90	90	90
	Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Jongerencultuur: dekking uit bestaande budgetten	200	200	200	200
		Nachtleven: dekking uit bestaande budgetten	100	100	100	100
	Sport	Minimaliseren talentontwikkeling en topsportcentra	-	145	145	145
		Jaarlijks sportevenement: dekking uit bestaande budgetten	50	50		
	Maatschappelijke ondersteuning	Toegankelijkheid: dekking uit innovatiebudget	60	60	60	60
		Evaluatie en visie buurt/dorpshuizen: dekking uit innovatiebudget	70	-	-	-
		Innovatiebudget Wmo	250	-	-	-
	Jeugd	Meer doen met eigen mensen	700	-	-	-
		Innovatiebudget jeugd	250	-	-	-
Bedrijvigheid	Economie en toerisme	Bedrijventerreinen onderzoek: dekking uit bestaande budgetten	50	50	50	50
Leefbaarheid	Veiligheid	Extra toezichthouder: dekking uit extra opbrengsten	10	-	-	-
	Bereikbaarheid	Halvemaensbrug verbreden: dekking uit Wijk aan Zet	-	50	-	-
		Vrije rechtsaffers: dekking uit bestaande budgetten	50	50	-	-
	Ruimtelijke ontwikkeling	Versnellen woningbouw: dekking uit bouwleges	1.200	-	-	-
		Aanpak stikstof	-	200	200	200
		Subsidies binnenhalen: dekking uit realisatiestimulans betaalbare woningen	200	-	-	-
		Westrand onderzoek woningbouw: binnen bestaande capaciteit GGO oppakken	-	-	50	50
		Stompetoren West woningbouw: ten laste van nog te openen grondexploitatie brengen	130	130	130	130
		Lagere doorbelasting vanuit unit Leefgebied aan Alkmaars Kanaal	210	-	-	-
		Doorbelasten gebruikerslasten energie naar scholen	-	500	500	500
		Doorbelasten gebruikerslasten energie gymzalen	100	100	100	100
Duurzaamheid	Leefomgeving	Beëindigen weggeefactie bomen	114	121	21	21
		Extra begrafenissen natuurbegraafplaats leveren extra inkomsten op	20	20	20	20
		Optimalisatie Agenda Duurzaam Alkmaar	200	200	200	200
Financiën	Overhead	Optimalisatie facilitaire voorzieningen	40	40	40	40
	Algemene dekkingsmiddelen	Budget voor onvoorziene opdrachten aan Stadswerk072 NV verlagen	150	150	150	150
		Invoeren leegstandsbelasting	-	100	100	100
		Overheadambitie & personele lasten toerekenen aan investeringen/grondexploitaties	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal aanvragen doorrekening coalitieakkoord "Vol Vertrouwen Vooruit"			**5.832**	**4.234**	**4.009**	**4.059**

*) De kolom 2027 wordt vastgesteld met dit raadsbesluit; de plannen vanaf 2028 maken onderdeel uit van de besluitvorming bij de Kadernota 2028-2031 en de Programmabegroting 2028.

Financiële hoofdlijnen

Elk jaar maakt de gemeente een begroting. Daarin staat wat we willen bereiken, hoe we dat willen doen en wat het kost. De begroting is het document waar de gemeentelijke uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) bij elkaar worden gebracht. Door de begroting vast te stellen geeft de gemeenteraad het college toestemming om geld uit te geven aan de afgesproken activiteiten. De begroting 2027 is een nadere uitwerking en actualisatie van de Kaderbrief 2027-2030.

Sluitende begroting 2027
Het is gelukt om voor het jaar 2027 een sluitende begroting op te stellen. De totale lasten en baten bedragen € 594 miljoen. In de jaren daarna ontstaat een tekort dat zich rond de € 20 miljoen beweegt.
In het verdere deel van de financiële hoofdlijnen wordt een beknopt overzicht gegeven van enkele financiële onderwerpen uit de begroting. Allereerst wordt het financieel kader weergegeven. Daarna volgt een overzicht van het structureel begrotingssaldo. Tot slot worden de baten en lasten en de ontwikkeling van een aantal belangrijke financiële kengetallen nader toegelicht.

Financieel kader
Het vertrekpunt voor de begroting 2027 is de Kaderbrief 2027-2030, die de raad op 29 juni 2026 heeft vastgesteld. Onderstaand is de ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo gepresenteerd.

Bedrag x € 1.000 - = lasten, tekort of nadeel + = baten, overschot of voordeel	2027	2028	2029	2030
Saldo Kaderbrief 2027-2030	-11.633	-19.061	-21.356	-19.125
Programma 1 Inwoner en bestuur	-3.685	-8.331	-8.310	-8.420
Programma 2 Vitaliteit	4.446	893	833	1.384
Programma 3 Bedrijvigheid	-716	-626	-633	-637
Programma 4 Leefbaarheid	10.342	4.350	3.456	61
Programma 5 Duurzaamheid	1.446	-499	-281	-1.059
Programma 6 Financiën	-199	4.196	4.892	9.003
MIP 2027-2041	-	268	374	239
Saldo begroting 2026-2029	**1**	**-18.810**	**-21.025**	**-18.554**

Op hoofdlijnen lichten we de grootste wijzigingen toe ten opzichte van de Kaderbrief 2027-2030

Programma 1 Inwoner en bestuur
- Voor de verbetering van de financiële positie van de gemeente is in 2027 een storting in de algemene reserve opgenomen van € 3.731.000. Vanaf 2028 streven we naar een jaarlijkse storting van € 8 miljoen.

Programma 2 Vitaliteit
- Conform het coalitieakkoord “Vol Vertrouwen Vooruit” is een bestemmingsreserve Armoede gevormd van € 2,6 miljoen. Dekking komt uit de algemene reserve.
- De beschikbare rijksmiddelen voor Beschermd Wonen zijn de afgelopen jaren sterker gegroeid dan de uitgaven. Daarnaast heeft de regio succesvol gestuurd op uitstroom naar de Wlz en lichtere vormen van ondersteuning, waardoor de kosten lager uitvallen dan eerder geraamd. De ruimte die zo is ontstaan op het budget voor Beschermd Wonen is eenmalig in 2027afgeraamd en het lagere tekort op het werkbedrijf WSW is structureel ten gunste van het begrotingssaldo.
  Naast de stijging van de rijksmiddelen voor Beschermd Wonen is in eerdere jaren slechts beperkt geïnvesteerd in de uitbreiding in nieuwe woonzorg aanbod voor de doelgroep van Beschermd Wonen. Dit college zet in op nieuwe woonzorgvoorzieningen, waaronder Skaeve Huse, om beter aan te sluiten bij de groeiende en complexere ondersteuningsvraag. Hiervoor is budget nodig.

Programma 3 Bedrijvigheid

- Voor het vieren van Nieuwjaar met activiteiten op meerdere locaties binnen de gemeente, inclusief de benodigde veiligheidsmaatregelen, programmering en projectleiding is jaarlijks € 300.000 in de begroting opgenomen.

Programma 4 Leefbaarheid

- Kasritme verschuivingen in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP), restant kredieten die bij de jaarrekening doorschuiven of vrijvallen en bijstelling van de omslagrente leiden tot aanpassingen in de kapitaallasten en tot gewijzigde onttrekkingen aan bruto-activeringsreserves (bestemmingsreserves die zijn ingesteld om de kapitaallasten van specifieke investeringen te dekken). Voor het programma Leefbaarheid leidt dit tot lagere kapitaallasten van € 5,4 miljoen. Hier staat een nadeel tegenover op programma 6, omdat minder rente via deze kapitaallasten aan de andere programma's kan worden doorbelast. Gemeentebreed is het voordeel € 120.000 in 2027, zie ook de bijlage Toelichting mutaties.
- Verlenging van de afschrijvingstermijnen van gebouwen van 40 naar 50 jaar levert een voordeel op de afschrijving op van € 3 miljoen jaarlijks.
- Verhogen van de tarieven voor parkeren per 1 mei 2027 volgens het coalitieakkoord levert € 795.000 extra inkomsten op voor 8 maanden. Met ingang van 2028 zijn de bedragen voor een heel jaar ingerekend (€ 1.148.000 structureel).

Programma 5 Duurzaamheid

- Kasritme verschuivingen in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP), restant kredieten die bij de jaarrekening doorschuiven of vrijvallen en bijstelling van de omslagrente leiden tot aanpassingen in de kapitaallasten en tot gewijzigde onttrekkingen aan bruto-activeringsreserves (bestemmingsreserves die zijn ingesteld om de kapitaallasten van specifieke investeringen te dekken). Voor het programma Duurzaamheid leidt dit tot lagere kapitaallasten van € 1,1 miljoen.

Programma 6 Financiën

- Verhogen van OZB niet-woningen en forensenbelasting volgens het coalitieakkoord levert € 2.230.000 op.
- Eenmalig hogere dividenduitkering van Stadswerk072 NV, Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV en Alkmaar Sport NV in 2027 levert een bijdrage aan het sluitend maken van de begroting van € 2.350.000. Structureel wordt € 215.000 meer verwacht.
- Areaalaccres OZB niet-woningen levert structureel € 890.000 op.
- De actualisatie van het investeringsprogramma zoals beschreven bij programma Leefbaarheid leidt tot een nadeel van € 5,7 miljoen, omdat minder rente kan worden toegerekend via de kapitaallasten.

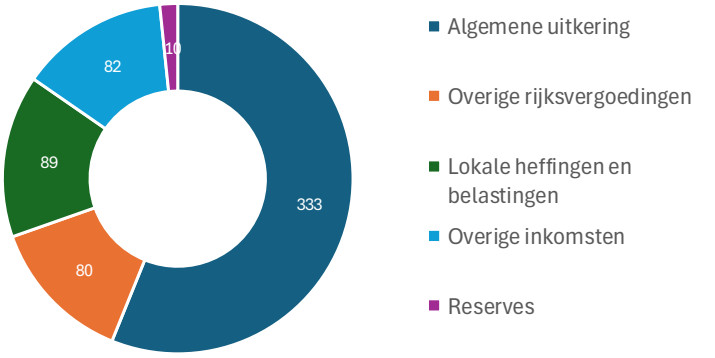
Structureel begrotingssaldo

Bij de bepaling of de begroting structureel en reëel in evenwicht is, moet beoordeeld worden of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Om dit te bepalen is in de programmabegroting een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen. Op basis van dit overzicht geeft het structureel begrotingsevenwicht het volgende beeld:

Bedrag x € 1.000 - = lasten, tekort of nadeel + = baten, overschot of voordeel	2027	2028	2029	2030
Saldo baten en lasten	-3.193	-16.578	-18.954	-15.796
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.194	-2.232	-2.071	-2.758
Begrotingssaldo	1	-18.810	-21.025	-18.554
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-534	-470	-378	-282
Structureel begrotingssaldo	535	-18.340	-20.647	-18.272

Het structureel begrotingssaldo wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met het saldo van de incidentele lasten en baten. Het saldo dat over blijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). In 2027 is de begroting structureel in evenwicht, daarna niet meer.

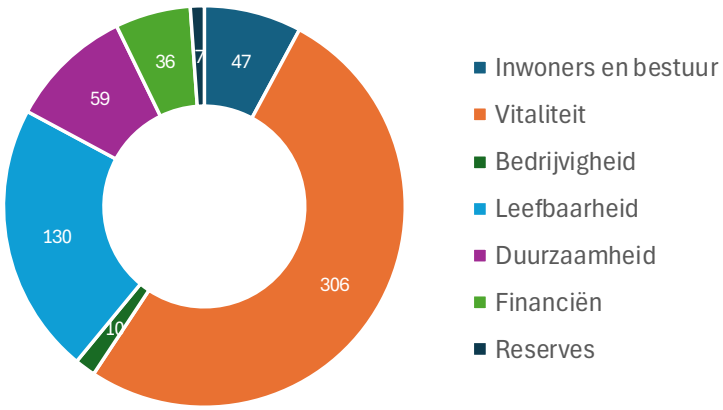
Baten **€ 594 mln**

De gemeentelijke baten zijn in 2027 afgerond € 594 miljoen. De baten kunnen globaal ingedeeld worden in de volgende categorieën:

- Algemene uitkering: dit is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente en is vrij besteedbaar aan gemeentelijke taken.
- Overige rijksvergoedingen: deze vergoedingen bestaan voornamelijk uit een aantal specifieke uitkeringen van het Rijk, die aan bepaalde taken besteed moeten worden.
- Lokale heffingen en belastingen: deze inkomsten bestaan onder meer uit de OZB, de riool- en afvalstoffenheffing, parkeerbelasting en leges.
- Overige inkomsten: dit zijn inkomsten uit bezit zoals erfpacht, dividend en grondopbrengsten door verkopen.
- Reserves: voor een aantal reserves geldt dat hieruit geld wordt onttrokken en vormen daarmee inkomsten voor de begroting.

Lasten **€ 594 mln**

De lasten van de gemeente bedragen afgerond € 594 miljoen. De lasten zijn onderverdeeld in zes programma's:

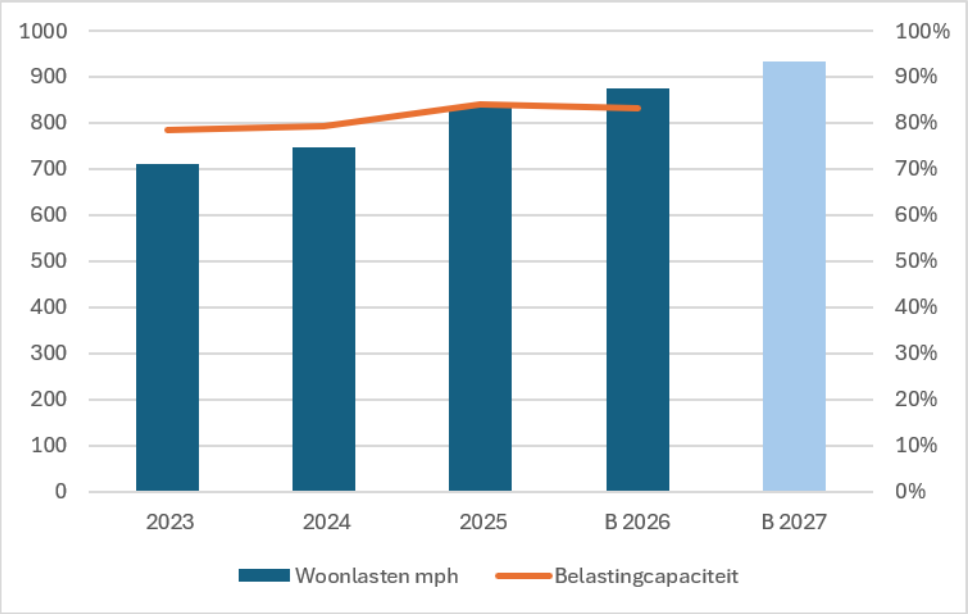
- Het programma vitaliteit is met € 306 miljoen (51%) het grootste programma. Hierin zijn onder andere de kosten opgenomen voor belangrijke thema's als 'Iedereen doet mee', jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, cultuur, sport, migratie en onderwijs.
- Leefbaarheid omvat als programma € 130 miljoen (22%) aan lasten. Dit bestaat uit de thema's ruimtelijke ontwikkeling, wonen, bereikbaarheid, parkeren, veiligheid en Alkmaars Kanaal.
- De programma's Duurzaamheid, Bedrijvigheid, Inwoner en bestuur, en Financiën zijn samen goed voor 26% van de gemeentelijke begroting.
- Reserves: voor een aantal reserves wordt geld in deze reserves gestort en zijn daarmee lasten voor de begroting.

Ontwikkeling woonlasten

Het totaal aan woonlasten is de som van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en het gemiddelde aanslagbedrag voor onroerendezaakbelasting. De voorgestelde stijging van de tarieven ten opzichte van 2026 is als volgt samengesteld:

- Het gemiddelde aanslagbedrag onroerendezaakbelasting (OZB) voor eigenaren van koopwoningen stijgt met de in de Kaderbrief bepaalde indexatie van 4,1% (€ 11).
- Het basistarief rioolheffing stijgt met de indexatie van 4,1% plus 2,1% voor de spaarvoorziening (samen € 11). Dit is op grond van het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan.
- Het tarief van de afvalstoffenheffing stijgt met 6,7% (€ 30).

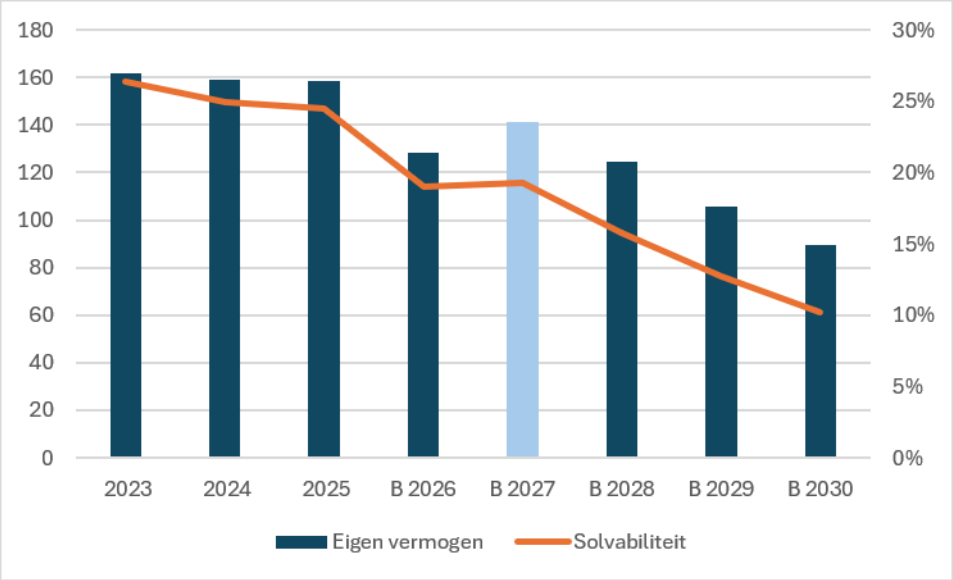
De gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn flink lager dan de landelijk gemiddelde woonlasten. In 2026 waren de gemiddelde woonlasten in Alkmaar 15% lager (€ 163) dan het landelijk gemiddelde. Voor het jaar 2027 is het landelijk gemiddelde cijfer nog niet bekend.

Het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) onderzoekt jaarlijks de woonlasten voor huishoudens in alle gemeenten en houdt deze gegevens bij in de Atlas van de lokale lasten. De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in de gemeente Alkmaar zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden van de gemeente in enig jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde en uit te drukken in een percentage. Het Coelo heeft de Atlas voor lokale lasten voor 2027 nog niet gepubliceerd, waardoor een vergelijking met andere gemeenten in Noord-Holland of landelijk nog niet mogelijk is.

Ontwikkeling reserves

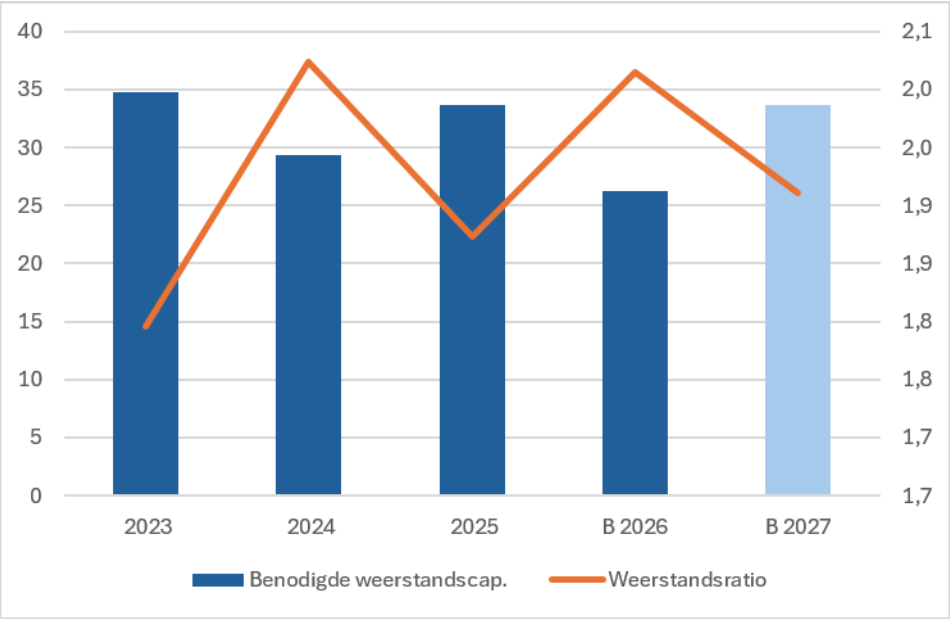
De reserves bestaan uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De algemene reserve is algemeen van aard en vormt een buffer die de gemeente uiteindelijk beschermt voor tegenvallers. Daarnaast zijn er reserves, die zijn bedoeld om geld voor een langere termijn dan één jaar vast te houden en hebben een bepaalde bestemming. Dit zijn de zogenaamde bestemmingsreserves. In het kengetal solvabiliteit worden de totale reserves gerelateerd aan het balanstotaal en geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onderstaand wordt het verloop van de reserves en solvabiliteit weergegeven.

De totale reserves bedragen in 2027 naar verwachting € 142 miljoen. Hiervan is € 64 miljoen algemene reserve en € 77 miljoen wordt gevormd door de diverse bestemmingsreserves. Bovenstaande figuur laat zien dat de totale reserves vanaf 2027 afnemen met € 52 miljoen naar € 90 miljoen in 2030. De solvabiliteit daalt van 19% in 2027 naar 10% in 2030 en komt daarmee na 2026 onder de VNG norm van 20%. De solvabiliteit daalt enerzijds door een afname van de bestemmingsreserves, de nadelige begrotingssaldi vanaf 2028 en anderzijds door het hogere balanstotaal door een hoger investeringsvolume vanwege de groei van de stad.

Ontwikkeling weerstandscapaciteit

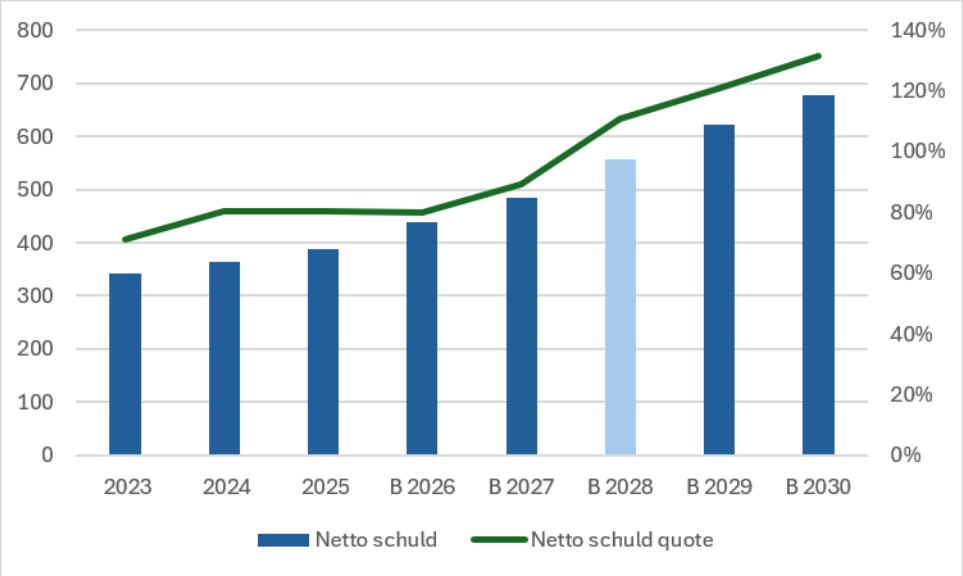
Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote financiële tegenvallers op te vangen, zonder de noodzaak om direct te bezuinigen. De berekening van de weerstandscapaciteit (ratio) moet minimaal voldoende zijn (1,0). In het coalitieakkoord ‘Vol Vertrouwen Vooruit’ is een streefwaarde van 1,5 opgenomen. Om de weerstandscapaciteit te berekenen wordt periodiek de risico’s van de gemeente geïnventariseerd en vervolgens gekwantificeerd. Dit resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit, waarbij ervanuit gegaan wordt dat niet alle risico’s zich in één keer zullen voordoen.

De ratio weerstandscapaciteit in de begroting 2027 is 1,9. Bij de begroting 2026 was de ratio weerstandscapaciteit 2,0. Deze daling in ratio ontstaat, doordat zowel de benodigde weerstandscapaciteit als de omvang van de algemene reserve toenemen, maar niet geheel in dezelfde mate.

Ontwikkeling schuldpositie

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer ten opzichte van het begrotingstotaal (baten).

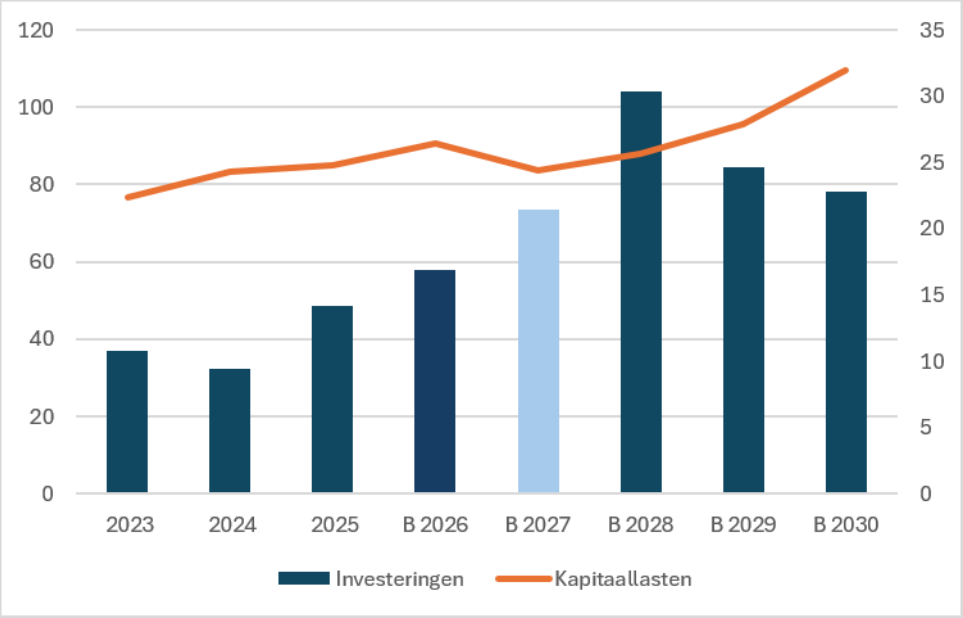

In het coalitieakkoord 'Vol Vertrouwen Vooruit' is opgenomen dat de schuldquote niet meer dan 120% mag bedragen. Bovenstaande grafiek laat zien dat de netto schuldquote stijgt van 89% in 2027 naar 131% in 2030. De belangrijkste reden voor de toename van de schuldpositie is dat de komende jaren flink in de groeiende stad geïnvesteerd moet worden. Het hogere investeringsvolume zorgt ervoor dat aanvullende financiering nodig is.

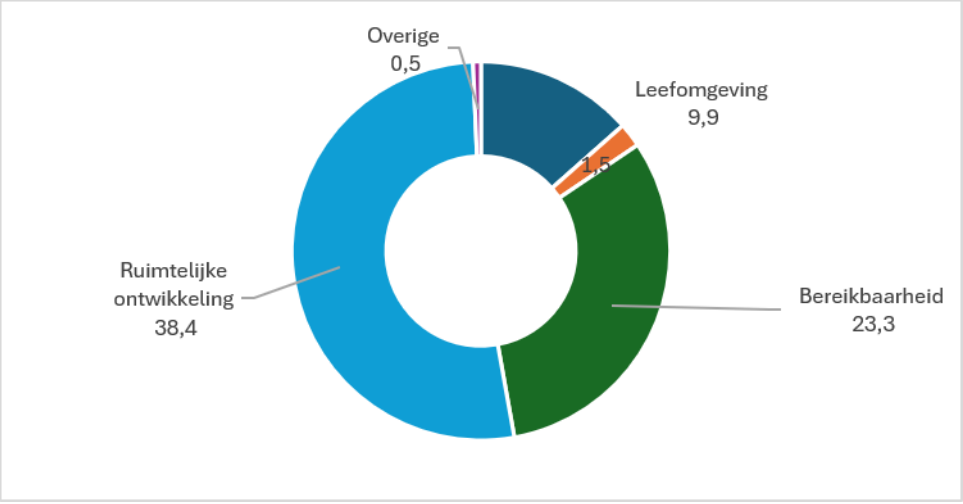
Investeringen

Investeringen zijn uitgaven waarvan het economisch - of maatschappelijk nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investeringen worden geactiveerd op de balans en worden afgeschreven op basis van de

economische levensduur van de investering. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen ten laste van de programma's en moeten worden gedekt binnen de baten en lasten van de programmabegroting. In het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) is opgenomen welke investeringen de gemeente de komende jaren wil uitvoeren. Met ingang van 2027 is het MIP geen apart raadsvoorstel meer, maar een bijlage van de Programmabegroting 2027. Onderstaand wordt het verloop van de investeringen en kapitaallasten weergegeven:

In de begrotingsperiode 2027-2030 is de prognose dat in deze vier jaar in totaal voor € 340 miljoen wordt geïnvesteerd in de gemeente Alkmaar. Dit is het netto investeringsbedrag, na aftrek van bijdragen van derden. Het begrote investeringsvolume ligt daarmee op een hoger niveau dan in het MIP 2026-2029 en ook dan de afgelopen jaren is gerealiseerd. Door de hogere investeringen nemen de kapitaallasten richting 2030 sterk toe. Onderstaand de verdeling van het investeringsbedrag in 2027.

In 2027 investeert de gemeente Alkmaar € 74 miljoen om een prettige, schone en veilige leefomgeving te creëren, onze stad bereikbaar te maken en de voorzieningen op peil te houden:

- Leefomgeving: € 10 miljoen wordt geïnvesteerd in onder meer het vervangen van riolering, reconstructie van groen en verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
- Bereikbaarheid: het investeringsbedrag van € 24 miljoen omvat de benodigde investeringen in wegen, fietspaden, openbare verlichting en kunstwerken (bruggen).

- Ruimtelijke ontwikkeling: € 38 miljoen wordt besteed aan investeringen in scholen, dorpshuizen en sportvoorzieningen. De stijging van € 22 miljoen ten opzichte van 2026 betreft de nieuwbouw Hoornse Vaart.
- Overige: de overige investeringen betreffen voornamelijk vervangingen voor parkeren en ICT.

Groeikader

In de begroting 2026 zijn de uitgangspunten en cijfers van het zogenaamde groeikader voor het eerst opgenomen. Het groeikader maakt inzichtelijk met hoeveel toekomstige baten en lasten we naar verwachting rekening kunnen houden als gevolg van een groeiend aantal inwoners. De cijfers van het groeikader worden jaarlijks bij de kadernota geactualiseerd op basis van de meest recente woningbouwprognose. Conform de uitgangspunten van het groeikader hanteren we een voorzichtigheidsmarge dat 75% van deze prognose wordt gerealiseerd binnen de planperiode. Daarbij houden we rekening met een dalende (landelijke) trend van de bezetting per woning. Ten opzichte van de cijfers in de begroting 2026 levert dat het volgende overzicht op:

Toename inwoners	2027	2028	2029	2030
Kaderbrief 2027	-	1.322	3.609	4.885
Begroting 2026	417	2.392	3.670	5.269
Verschil	-417	-1.070	-61	-384

Voor 2026 is de verwachting dat een beperkt aantal woningen wordt opgeleverd en dat levert met een dalende bezetting per woning geen groei op van het aantal inwoners per 1/1/2027. Voor de ontwikkeling van de baten wordt in tegenstelling tot het uitgangspunt bij de begroting 2026 vanuit het gemeentefonds alleen de algemene uitkering mee te tellen. De overige uitkeringen uit het gemeentefonds (integratie en decentralisatieuitkering) worden doorgaans al 1-op-1 bestemd aan een specifiek doel. Dat betekent dat de baten per inwoner uitkomen op € 2.463 (was € 2.900). Door de baten per inwoner te vermenigvuldigen met de groei van het aantal inwoners ontstaat het volgende beeld:

Extra baten (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Kaderbrief 2027	-	3.257	8.889	12.032
Begroting 2026	1.210	6.944	10.656	15.299
Verschil	-1.210	-3.688	-1.767	-3.267

Conform de uitgangspunten van het groeikader wordt 60% gereserveerd voor de stijging van de exploitatielasten, 20% voor de kapitaallasten en 20% als aanvulling op de reserves. Zowel de baten als lasten worden (saldoneutraal) op een stelpost in de begroting opgenomen:

Toedeling lasten (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Toename exploitatielasten 60%	-	1.954	5.334	7.219
Sparen 20%	-	651	1.778	2.406
Ruimte kapitaallasten 20%	-	651	1.778	2.406
Totaal	**-**	**3.257**	**8.889**	**12.032**

Bijlage toelichting mutaties

Bedrag x € 1.000 - = lasten, tekort of nadeel + = baten, overschot of voordeel	2027	2028	2029	2030
Saldo Kaderbrief 2027-2030	-11.633	-19.061	-21.356	-19.125
Bijstellingen Kaderbrief 2027-2030	-236	-758	-747	-744
Actualisatie en correcties basis programmabegroting	-1.411	-2.207	-2.202	-2.288
Geactualiseerd financieel kader 2027-2030	**-13.280**	**-22.026**	**-24.304**	**-22.157**
Structurele onderbestedingen	4.560	1.640	1.640	1.640
Financieel technische mogelijkheden	7.732	5.601	5.988	6.297
Gemeentelijke lasten verhoging vanuit Coalitieakkoord	3.025	3.378	3.378	3.378
Verbeteren financiële positie	-3.691	-8.000	-8.000	-8.000
Actualisatie Meerjaren Investeringsprogramma 2027-2041	-	268	374	239
Vertrekpunt voorstellen Coalitieakkoord	**-1.654**	**-19.139**	**-20.925**	**-18.602**
Verwerking coalitieakkoord "Vol Vertrouwen Vooruit"	-4.177	-3.905	-4.110	-4.010
Oud voor nieuw en aanvullende dekking	5.832	4.234	4.009	4.059
Programmabegroting 2027	**0**	**-18.810**	**-21.026**	**-18.553**

Bijstellingen Kaderbrief 2027-2030

Bedrag x € 1.000 - = lasten, tekort of nadeel + = baten, overschot of voordeel	2027	2028	2029	2030
1. Detailverwerking Indexering	-57	-45	-33	-30
2. Capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	-	-700	-700	-700
3. Bijstelling Ondernemersfonds	-178	-13	-13	-13
Totaal bijstellingen Kaderbrief 2027-2030	**-236**	**-758**	**-747**	**-744**

1. De loon- en prijscompensatie en de indexatie van tarieven in de kaderbrief zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2026, zoals de raad deze op 30 oktober 2025 heeft vastgesteld. Begrotingswijzigingen daarna geven een bijstelling in de verwerking naar de begroting 2027.
2. Na het opstellen van de kaderbrief heeft de provincie als toezichthouder een aanvulling op de jaarlijkse begrotingscirculaire gepubliceerd, waarin is aangegeven dat gemeenten de middelen voor Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) die nu via het Gemeentefonds aan gemeenten worden uitgekeerd, saldoneutraal in de begroting moeten opnemen. Om deze reden wordt het vrijvallen aan de algemene middelen van € 700.000 als uitvoeringsbudget teruggedraaid. Echter voor 2027 verwachten wij niet het volledige budget nodig te hebben voor deze taak.
3. Het Ondernemersfonds is gekoppeld aan de OZB gebruikers van niet-woningen. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst, wordt het ondernemersfonds opgehoogd met hetzelfde percentage als de OZB, dat is 4,1% i.p.v. 3,5% prijscompensatie. Dit leidt tot een extra toevoeging van circa € 13.000 aan het Ondernemersfonds. Daarnaast is het de afspraak dat wanneer in het laatst afgesloten boekjaar meer of minder OZB van gebruikers van niet-woningen is ontvangen dan begroot, het verschil in de volgende begroting incidenteel wordt gecompenseerd via een verlaging van deze OZB. Voor 2027 is dit bedrag € 165.000.

Actualisatie en correcties basis programmabegroting

	Bedrag x € 1.000	2027	2028	2029	2030
1	Actualisatie kapitaallasten	-120	-321	-234	-93
2	Verwerkte raads- en collegebesluiten	-273	-244	-216	-202
3	Veilig houden dijk- en polderwegen naar investeringen	400	-	-	-
4	Afboeken boekwaarde Hoornse Vaart	-	-	-852	-223
	- Dekking: algemene reserve	-	-	*852*	*223*
5	Begrotingswijziging HVC 2027	-446	-446	-446	-446
	- Dekking: via afvalstoffenheffing	*446*	*446*	*446*	*446*
6	Begroting 2027 Omgevingsdienst NHN	-180	-160	-42	-42
7	Bijdrage recreatieschap Geestmerambacht	-31	-62	-62	-62
8	Effect contractverlenging team Jeugd	-400	-400	-400	-400
9	Lasten riolering en afvalstoffenheffing	-377	-590	-818	-1.059
10	Capaciteitsuitbreiding in relatie tot precario	-130	-130	-130	-130
11	Nieuwjaarsviering	-300	-300	-300	-300
	Totaal actualisatie en correcties basis begroting	**-1.411**	**-2.207**	**-2.202**	**-2.288**

1. Kasritme verschuivingen in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP), restant kredieten die bij de jaarrekening doorschuiven of vrijvallen en bijstelling van de omslagrente leiden tot aanpassingen in de kapitaallasten en tot gewijzigde onttrekkingen aan bruto-activeringsreserves (bestemmingsreserves die zijn ingesteld om de kapitaallasten van specifieke investeringen te dekken).
2. Naast koop, verkoop en sloop van eigendommen, betreft het hier ook het raadsbesluit om een jongerenraad op te starten.
3. Middelen voor het veilig houden van dijk- en polderwegen worden via investeringen opgenomen in de begroting en niet als exploitatiemiddelen aangevraagd. De aanvraag in de Kaderbrief 2027-2030 voor intensiever onderhoud van de binnenstad en het veilig houden van dijk- en polderwegen was daarmee € 400.000 te hoog. Dit bedrag is nu opgenomen in het MIP.
4. In het raadsbesluit van 20 maart 2025 is besloten over het scenario toekomst sportcomplex de Hoornse Vaart. Bij punt 5 van het raadsbesluit is aangegeven dat de dan aanwezige boekwaarde bij sloop afgewaardeerd moet worden. Omdat ten tijde van het raadsbesluit niet precies duidelijk was wanneer de sloop zou plaatsvinden is de boekwaarde van 31-12-2025 aangehouden. Inmiddels is er meer zicht op sloop: deze vindt in delen plaats in 2029 en 2030 en de afwaardering van de boekwaarde wordt gedekt uit de algemeen reserve.
5. Na vaststelling van de Kaderbrief heeft Gemeente Alkmaar vanuit HVC de vroege prognose ontvangen voor de DVO 2027. Hieruit blijkt dat lasten voor 2027 € 446.356 hoger uitvallen dan het geïndexeerde begrote bedrag voor 2027. De achtergrond van de hogere lasten zijn prijsstijgingen en hogere CO2-heffing. Dekking vindt plaats vanuit de afvalstoffenheffing.
6. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage vloeit voort uit de begroting 2027 van de Omgevingsdienst (OD) NHN. Deze begroting is gebaseerd op de eerdere kadernota 2027 van de OD NHN, waarin middelen zijn opgenomen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak Robuustheid en de daarmee samenhangende herijking van de bedrijfsvoering. Het betreft daarmee een autonome ontwikkeling binnen de gemeenschappelijke regeling als bestaande taak. Met ingang van 2029 wordt de OD NHN geacht om een efficiencydoelstelling van 5% te realiseren waardoor de verhoging vanaf dat jaar lager is.
7. Begin 2026 heeft het recreatieschap Geestmerambacht (GAB) een financieringsverzoek gedaan voor een uitvoeringsprogramma van € 2,9 miljoen. Hierover heeft onze raad op 19 februari 2026 geen zienswijze afgegeven, maar wel het college verzocht om in overleg met het college van Dijk en Waard een passende oplossing vorm te geven voor de financieringsvraag. GAB heeft in de begroting 2027 (op 18 juni 2026 in de raad behandeld) hiervoor een PM-post opgenomen met als toelichting dat de financiële vertaling daarvan wordt meegenomen in de najaarsrapportage 2026 en de kadernota 2028.

8. Het Jeugdteam gemeente Alkmaar wordt ingekocht via een externe organisatie. Het contract voor 2027 kent na onderhandeling een prijsaanpassing van naar verwachting € 400.000. Momenteel loopt een onderzoek naar het weer in de eigen organisatie onderbrengen van het team Jeugd per 1-1-2028. Naar verwachting zullen de structurele personele kosten vergelijkbaar zijn.
9. Het raadsbesluit over het Beleidsplan Stedelijk Water 2017-2026 is niet geheel correct verwerkt in de meerjarenbegroting. De extra inkomsten, als gevolg van een jaarlijkse aanvullende 2,1% verhoging van de rioolheffing tarieven zijn wel meegenomen, de bijbehorende extra lasten, in de vorm van een steeds hogere toevoeging aan de spaarvoorziening riool niet. Dit wordt nu gerepareerd. Bij afvalinzameling en verwerking gaat het om een kleiner bedrag dat buiten de begroting is gebleven.
10. De precario inkomsten van de gemeente zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen vanwege meer precario belaste activiteiten in de gemeente. Via het begrotingsproces 2027 wordt de inkomstenbegroting hiervoor structureel verhoogd met € 300.000 aanvullende baten uit precario. Het afhandelen van meer precario aanvragen vergt echter ook capaciteit en betere aansturing daarvan om te waarborgen dat aanvragen tijdig en juist verwerkt worden.
11. We organiseren tijdens de nieuwjaarsviering een veilig, aantrekkelijk en breed toegankelijk evenement voor jong en oud, verspreid over meerdere locaties in de gemeente. Dit budget is bedoeld voor de organisatie van activiteiten op meerdere locaties binnen de gemeente, inclusief de benodigde veiligheidsmaatregelen, programmering en projectleiding.

Actualisatie Meerjaren Investeringsprogramma 2027-2041

Bedrag x € 1.000 - = lasten, tekort of nadeel + = baten, overschot of voordeel	2027	2028	2029	2030
Actualisatie Meerjaren Investeringsprogramma 2027-2041	-	268	374	239

Hieronder is per investering aangeven welke verschuiving er heeft plaatsgevonden.

Thema 4.2 Bereikbaarheid:

1. Fietspaden
- Investering jaar 2027 € 225.000 kan verlaagd worden naar € 150.000. Een deel van de investering 2026 wordt niet uitgegeven en kan gebruikt worden in het jaar 2027.

2. Herinrichting Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug
- In 2026 is de studiefase gestart. Verwachting is dat in 2027 gestart kan worden met de werkzaamheden en deze zijn gereed in 2029. Dit betekent dat de herinrichting een jaar later gereed is dan in de MIP stond vermeld.

3. Kruising Nieuwe Schermerweg / Rijnstraat
- Deze investering hangt samen met de subsidieaanvraag uit GGO. De werkzaamheden kunnen worden gestart zodra het Rijk een toekenningsbeschikking heeft afgegeven voor deze subsidie.

4. Kruising Nieuwe Schermerweg / Saturnusstraat
- Deze investering hangt samen met de subsidieaanvraag uit GGO. De werkzaamheden kunnen worden gestart zodra het Rijk een toekenningsbeschikking heeft afgegeven voor deze subsidie.

5. Afrit Helderseweg / Havinghastraat
- Deze investering hangt samen met de subsidieaanvraag uit GGO. De werkzaamheden kunnen worden gestart zodra het Rijk een toekenningsbeschikking heeft afgegeven voor deze subsidie.

6. Aanleg vrije rechtsafstrook in combinatie met de herinrichting van het kruispunt Nol-lenweg – Herenweg
- Deze investering hangt samen met de subsidieaanvraag uit GGO. De werkzaamheden kunnen worden gestart zodra het Rijk een toekenningsbeschikking heeft afgegeven voor deze subsidie.

7. Nieuwe fietsbrug Viaanse Molen - Alkmaar Noord
- Een plan voor een nieuwe fietsbrug is op korte termijn nog niet aan de orde. De investering kan verder in de tijd worden doorgeschoven.

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling - schoolgebouwen
Een gedeelte van de investeringen op nieuwbouw onderwijshuisvesting kunnen getemporiseerd worden. De uitvoering van de werkzaamheden is belegd bij de schoolbesturen. Het gehele traject van planvorming, aanbesteding tot en met de eindfase neemt meestal meer tijd in beslag dan in de planning is opgenomen. Afgelopen jaren is ook op huisvesting onderwijs veel doorschuif geweest. Daardoor is in de MIP op huisvesting onderwijs de keuze gemaakt om de oplevering van deze panden een jaar later neer te zetten.

8. Huisvesting school Bergermeer Rank
- Oplevering zal niet in 2027, maar in 2028 zijn.

9. Rudolf Steinerschool
- Oplevering zal niet in 2027, maar in 2028 zijn.

10. School De Spinaker SO.
- Na oplevering van de nieuwbouw Spinaker SO aan de Stalpaertstraat, komt de huidige locatie aan de hoek Kortenaerkade/Bestevaerstraat vrij. De locatie komt dan beschikbaar voor standplaatsen.

11. School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Oudorp.
- Uitvoering valt samen met nieuwbouw GGO. Daar zit enige vertraging op, zodat ook de nieuwbouw van de school later zal plaatsvinden. Oplevering zal niet in 2029, maar in 2030 zijn.

12. School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Viaanse Molen.
- Uitvoering valt samen met nieuwbouw GGO. Daar zit enige vertraging op, zodat ook de nieuwbouw van de school later zal plaatsvinden. Oplevering zal niet in 2029, maar in 2030 zijn.

13. School (ver)nieuwbouw De Mare.
- Uitvoering valt samen met nieuwbouw GGO. Daar zit enige vertraging op, zodat ook de nieuwbouw van de school later zal plaatsvinden. Oplevering zal niet in 2029, maar in 2030 zijn. Twee scholen in het Voortgezet onderwijs hebben fusieplannen. De genoemde investering is een project uit het Integraal Huisvestingsplan van het primair onderwijs. De fusieplannen hebben hierop dus geen invloed.

Thema 4.5 Parkeren
14. Optimalisatie en uitbreiding Kanaalschiereiland.
- Het project zit in de opstartfase. Uitvoering vindt voor het grootste gedeelte in 2027 plaats. Eindfase begin 2028. Vandaar een jaar temporiseren.

15. Parkeervoorziening Parcade.
- Het project valt enerzijds samen met GGO, anderzijds is er ook het plan om de Karperton garage te vernieuwbouwen. Vooralsnog wordt de parkeervoorziening Parcade met een jaar getemporiseerd.

16. Vernieuwbouw Karperton
- Er wordt een plan gemaakt hoe de verschillende parkeeronderdelen de komende jaren kunnen worden aangepakt, waarbij voorop staat dat er voldoende parkeercapaciteit moet blijven bestaan tijdens deze aanpassingen. Ook volgt aanvullend onderzoek in combinatie met woningbouw.